

ЗМІСТ

Орієнтовне календарно-тематичне планування	5
Розділ 1. Узагальнюємо і впорядковуємо знання і вміння за 1 клас	7
Урок 1. Повторюємо нумерацію чисел першої сотні. Натуральні числа. Натуральний ряд чисел	7
Урок 2. Порівнюємо числа. Способи порівняння за місцем у натуральному ряді, порозрядне порівняння	11
Урок 3. Додаємо і віднімаємо числа на основі нумерації. Робота з таблицею «Сотня»	15
Урок 4. Узагальнюємо знання про арифметичні дії додавання та віднімання. Повторення назв компонентів додавання та віднімання	19
Урок 5. Узагальнюємо прийоми додавання та віднімання у межах 10	24
Урок 6. Досліджуємо задачі. Короткий запис, схема, розв’язання, відповідь	30
Урок 7. Досліджуємо задачі. Обернені задачі	35
Урок 8. Аналізуємо задачу. Схема аналізу	39
Урок 9. Досліджуємо задачі. Задача з двома запитаннями	44
Урок 10. Досліджуємо математичні вирази, рівності й нерівності	48
Урок 11. Повторюємо геометричні фігури: пряма, промінь, відрізок, многокутники. Величини	53
Урок 12. Додаємо і віднімаємо числа в межах 100 ($43 + 6$, $67 - 5$, $34 + 20$, $56 - 40$)	61
Урок 13. Додаємо і віднімаємо двоцифрові числа порозрядно ($46 + 23$, $46 - 23$)	65
Урок 14. Додаємо і віднімаємо двоцифрові числа порозрядно. Робота із задачами	69
Урок 15. Додаємо і віднімаємо двоцифрові числа частинами	73
Урок 16. Додаємо і віднімаємо двоцифрові числа різними способами	77
Урок 17. Додаємо і віднімаємо двоцифрові числа різними способами. Порівняння з іменованими числами	83
Урок 18. Вивчаємо одиниці часу: доба, тиждень, місяць, рік	88
Урок 19. Перевіряємо свої досягнення. Узагальнюємо вивчене	93
Розділ 2. Додаємо і віднімаємо числа з переходом через десяток у межах 20	96
Урок 20. Знайомимося з математичними виразами, що містять дужки	96
Урок 21. Визначаємо порядок виконання дій у виразах	100
Урок 22. Складаємо задачі	105
Урок 23. Додаємо і віднімаємо числа частинами. Сума зручних доданків	109
Урок 24. Досліджуємо задачі на знаходження суми трьох доданків	113
Урок 25. Досліджуємо задачі на знаходження третього числа за сумою двох чисел	117
Урок 26. Додаємо суму до числа. Віднімаємо суму від числа	121
Урок 27. Використовуємо переставний закон додавання при додаванні одноцифрових чисел з переходом через десяток	125
Урок 28. Розв’язуємо задачі із зайвими числовими даними	129
Урок 29. Досліджуємо таблиці додавання чисел у межах 20. Склад чисел другого десятка	133
Урок 30. Віднімаємо числа на основі взаємозв’язку додавання і віднімання	137
Урок 31. Обчислюємо периметр многокутника	141
Урок 32. Досліджуємо задачі, у яких бракує числових даних	146
Урок 33. Досліджуємо дві послідовні задачі	150
Урок 34. Досліджуємо таблиці віднімання чисел у межах 20. Залежність різниці від зміни від’ємника	154
Урок 35. Знайомимося із виразами зі змінною. Поняття «значення змінної», «значення виразу зі змінною»	158
Урок 36. Досліджуємо задачі з двома запитаннями	161
Урок 37. Досліджуємо залежність суми і різниці від зміни одного з компонентів	164

Урок 38.	Досліджуємо залежність результату арифметичної дії від зміни її компонента	168
Урок 39.	Порівнюємо математичні вирази. Складання задач з двома запитаннями	171
Урок 40.	Знайомимося з прийомом округлення	175
Урок 41.	Додаємо і віднімаємо числа різними способами	180
Урок 42.	Віднімаємо на основі правила віднімання числа від суми	183
Урок 43.	Віднімаємо числа різними способами	186
Урок 44.	Додаємо і віднімаємо числа різними способами. Робота над задачами	189
Урок 45.	Перевіряємо свої досягнення. Узагальнюємо вивчене	192
Розділ 3. Розв'язуємо складені задачі		196
Урок 46.	Знайомимося зі складеною задачею. Розрізняємо прості задачі і складені	196
Урок 47.	Шукаємо шлях розв'язування складеної задачі. Міркування від запитання до числових даних задачі	201
Урок 48.	Ділимо складену задачу на прості. План розв'язування задачі. Обчислення значення виразу зі змінною	205
Урок 49.	Досліджуємо складені задачі на знаходження різниці і суми. Визначення порядку дій у виразах. Порівнення виразів	208
Урок 50.	Записуємо розв'язання задачі виразом. Два способи розв'язання задачі: по діях, виразом	211
Урок 51.	Розв'язуємо задачі двома способами. Робота над виразами з дужками	214
Урок 52.	Розв'язуємо задачі різними способами	218
Урок 53.	Виконуємо дії з величинами. Розв'язування задач різними способами	221
Урок 54.	Досліджуємо задачі на знаходження різниці	224
Урок 55.	Досліджуємо задачі, що містять чотири ключових слова	228
Урок 56.	Перевіряємо додавання і віднімання. Взаємооберненість цих дій	233
Урок 57.	Досліджуємо задачі, які містять відношення різницевого порівняння. Порядок дій у виразах з дужками	237
Урок 58.	Розв'язуємо задачі. Творча робота над задачами	241
Урок 59.	Перевіряємо свої досягнення. Повторення та узагальнення вивченого	245
Розділ 4. Додаємо і віднімаємо числа з переходом через розряд у межах 100		249
Урок 60.	Додаємо і віднімаємо числа виду $52 + 8$, $70 - 8$	249
Урок 61.	Розв'язуємо складені задачі на знаходження третього доданка	252
Урок 62.	Додаємо і віднімаємо числа з переходом через розряд виду $76 + 7$, $42 - 8$. Розв'язування задач виразом	256
Урок 63.	Додаємо і віднімаємо числа з переходом через розряд. Скорочений спосіб міркування	260
Урок 64.	Підсумковий урок за I семестр	265
Література та Інтернет-ресурси		269

РОЗДІЛ 1. УЗАГАЛЬНЮЄМО І ВПОРЯДКОВУЄМО ЗНАННЯ І ВМІННЯ ЗА 1 КЛАС

УРОК 1. ПОВТОРЮЄМО НУМЕРАЦІЮ ЧИСЕЛ ПЕРШОЇ СОТНІ. НАТУРАЛЬНІ ЧИСЛА. НАТУРАЛЬНИЙ РЯД ЧИСЕЛ

Мета: узагальнити знання про нумерацію чисел першої сотні, натуральний ряд чисел; актуалізувати вміння замінювати двоцифрові числа сумою розрядних доданків; розвивати варіативне логічне мислення; поповнювати словниковий запас учнів; стимулювати інтерес до вивчення математики.

Обладнання: ілюстративний та роздавальний матеріал.

Тип уроку: комбінований урок.

Форма проведення: урок-подорож.

Освітні галузі: математична.

Хід уроку

І. ВСТУПНА ЧАСТИНА

1. Організація класу

Увага, друзі!
Ось пролунав дзвінок.
Сідайте всі зручніше —
Почнем скоріш урок!

2. Узагальнення знань про значення математики в житті людини

— Сьогодні ми вирушимо у подорож до країни Математики. Ви готові?

Математика — наука
Точна і серйозна,
І прожить без неї нам
Навіть дня не можна.

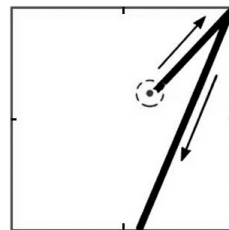
— Де ми застосовуємо знання з математики?

3. Каліграфічна хвилинка. Написання цифри 1

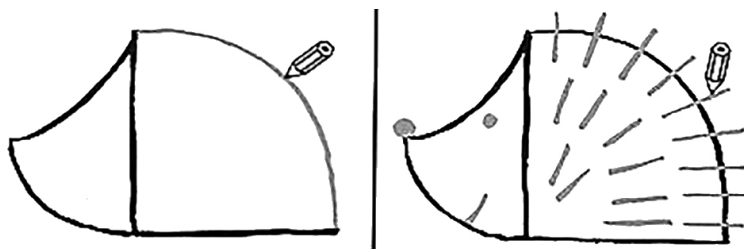
— Діти, вздовж дороги стоять стовпчики. Та ні, це...

Цифра рівна
І до стовпчика подібна.
Всі рахунки, всі таблички
Починають з... (одинички).

— Гарно й охайно у зошитах напишемо один рядок знайомої нам цифри. Вона складається з двох елементів: короткої та довгої похилих ліній. Перший елемент починаємо писати трохи вище за середину клітинки і ведемо коротку похилу лінію у верхній правий кут. Не відриваючи руки, пишемо вниз довгу пряму похилу лінію до середини нижньої сторони клітинки.

4. Гра «Намалюй їжачка з цифри 1»

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Актуалізація навичок кількісної та порядкової лічби

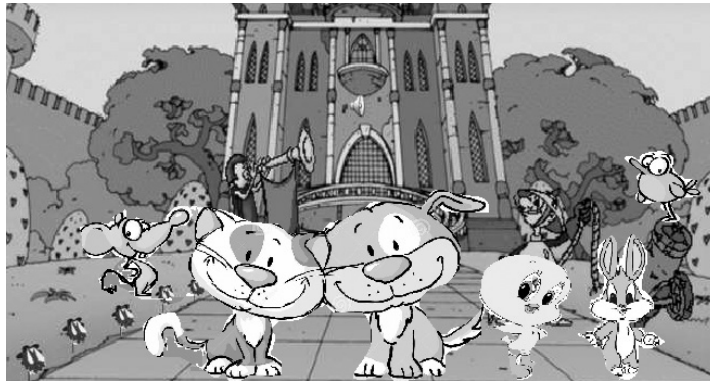
— Зовсім непомітно ми підійшли до країни Математики. Далеко-далеко за морем стоїть старовинна стіна, в тій стіні є маленькі дверцята, а за ними — великі дива. Але ж біля воріт вартові. Як туди пройти? У країну можуть потрапити лише ті, хто правильно виконає обов'язкове вхідне завдання.

1) Формування вмінь відповідати на запитання «Скільки?», «Який за порядком?».

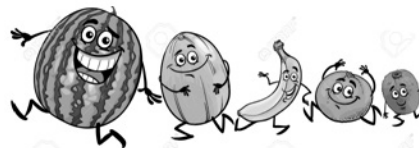
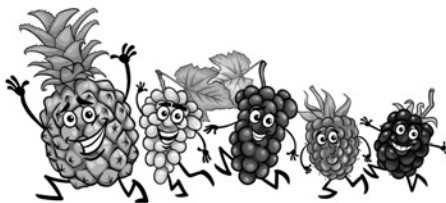
— Що необхідно зробити, аби відповісти на запитання «Скільки?»? (Полічити предмети, причому можна у будь-якому порядку.)

— Які тваринки стоять біля воріт? (Мишка, кіт, пес, курча, заєць, пташка.) Скільки всього тваринок? (6.)

— Що необхідно зробити, аби відповісти на запитання «Який за порядком?» (Полічити об'єкти, але має значення напрямок лічби.) Яка за порядком стоїть мишка? (Першою.) А курча? А пташка?

— Розгляньте малюнки. Скільки фруктів? (10.) Скільки дітей? (9.) Який фрукт десятий? Хто з дітей біжить дев'ятий?

Юля Рома Катя Максим Оксана Артем Інга Софія Ігор

— Перегляньте уривок з мультфільму «Трям! Раз — ромашка, два — ромашка» (<https://youtu.be/MsRL-H9giMQ>).

— «Раз — ромашка, два — ромашка...», — лічили Ведмедик та Їжачок. Мені здається, що вони лічать не зовсім правильно. Нумо покажемо, як правильно лічити ромашки.

— Перша, друга... Скільки всього ромашок?

(Учитель повторює подібні вправи, викликаючи окремих учнів. Він звертає увагу дітей на те, що кожен предмет при лічбі називають один раз; лічити можна в будь-якому порядку; що-разу останній із названих числівників дає відповідь на поставлене запитання, скільки предметів у певній множині.)

2) Практична робота за підручником (с. 4, № 1).

— Скільки вікон у класі? Скільки світильників? Скільки учнів у класі?

2. Закріплення понять «натуральне число», «натуральний ряд»

1) Повторення понять «натуральні числа», «натуральний ряд».

— Вартові пропускають нас до країни Математики. Зустрічає сама королева. Вона пропонує нам прогулянку по її палацу. І перше місце — це зала натуральних чисел.

— Запишіть числа 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. Це натуральні числа, що використовуються для лічби предметів або для зазначення порядкового номера певного предмета. Чи застосовують число 0 при лічбі предметів? (Число 0 указує, що предметів немає взагалі, тому не кажуть «нуль предметів», а кажуть, що предметів немає.) Отже, число 0 не є натуральним числом.

— Числа від 1 до 9 становлять натуральний ряд чисел. Кожне наступне число на одиницю більше за попереднє, а кожне попереднє число на одиницю менше, ніж наступне. Натуральний ряд чисел нескінченний: яке число ви не назвете, завжди можна назвати число на одиницю більше за нього.

2) Практична робота за підручником (с. 4, № 2).

— Прочитайте кожний ряд чисел. Які числа є зайвими? (0 та 11.)

3) Вправа «Віднови ряд».

— Відновіть натуральний ряд чисел.

1, 2, ..., ..., 5, 6, ..., ..., 9.

1, ..., ..., ..., 5, ..., 7, ..., ...

..., 2, ..., 4, ..., ..., ..., 8, ...

Фізкультхвилинка

Від зеленого причалу
Відштовхнувся теплохід.
Задній хід — передній хід
Ось завівсь мотор як слід.

Раптом хвиля підхопила
Вліво — вправо нахилила.
І поплив вперед по морю
Наш маленький теплохід.

3. Удосконалення знань про суму розрядних доданків

— Переходимо до вежі розрядних доданків.

1) Повторення понять «одноцифрове число», «двоцифрове число».

— Що означає одноцифрове число? (Записується однією цифрою.) А двоцифрове число? (Записується двома цифрами, складається з двох розрядів: десятки та одиниці.)

— Назвіть спочатку одноцифрові числа, потім двоцифрові числа.

3

17

4

7

30

25

40

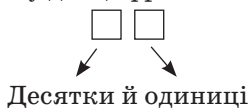
1

— Назвіть найменше одноцифрове число (0). Назвіть найбільше одноцифрове число (9). Назвіть найменше двоцифрове число (10), найбільше (99).

— Полічіть від 95 до 100. Яке число наступне за найбільшим двоцифровим? (Найменше трицифрове число — 100.)

2) Засвоєння поняття «розрядні доданки».

— Що позначають цифри ліворуч у запису двоцифрового числа? А праворуч?

— Десятки й одиниці — це розряди.

— Як утворилися двоцифрові числа? (За допомогою суми розрядних доданків.)

— Порівняйте записи чисел 1 та 11. Чим вони схожі? Чим відрізняються? (Одна й та сама цифра має різний зміст залежно від місця, на якому вона розташована: якщо цифра записана на першому місці справа наліво, то вона позначає одиниці; на другому — десятки.)

Діти записують одноцифрові та двоцифрові числа, підкреслюючи одиниці однією рисою, а десятки — двома.

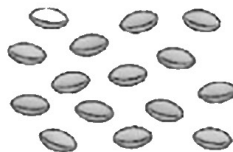
— Прочитайте числа, записані в таблиці розрядів.

Десятки	Одиниці		Десятки	Одиниці
1	5		1	0
	6		2	0
1	6		8	0
1	1			4

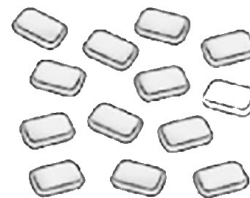
— Полічіть предмети та обведіть відповідне число. Напишіть, скільки в числі десятків і одиниць.

11 12 13

13 14 15

12 13 14

— Порівняйте ряди чисел. Чим вони відрізняються? (В першому ряду одиниці, а в другому — десятки.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 д.	2 д.	3 д.	4 д.	5 д.	6 д.	7 д.	8 д.	9 д.

— З якого числа починається і яким числом закінчується перший десяток? (Починається з числа 1 і закінчується числом 10.) Другий десяток? (Починається з 11, закінчується 20.) Третій десяток? (Починається з 21 та закінчується 30.)

4. Практична робота за підручником (с. 4, № 3)

— Наступна наша зупинка — тренажерна зала. Нам пропонують випробувати себе на біговій стежці. Швидко виконайте завдання.

5. Узагальнення поняття «двоцифрові числа»

1) *Характеристика двоцифрових чисел (с. 4, № 4).*

— Потрапляємо до балкону міркувань. Дайте характеристику числам 14 та 58 за алгоритмом.

2) *Розвиток варіативності мислення. Утворення двоцифрових чисел (с. 4, № 5).*

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

— Дуже прикро, але настав час повертатися.

1. Пояснення домашнього завдання

— Складіть з цифр 3, 6, 8 усі можливі варіанти двоцифрових чисел.

2. Підсумок уроку. Рефлексія

— Чого навчилися на уроці?

— Що вас найбільше зацікавило?

— Що спричинило утруднення?

ДЛЯ ВЛАСНИХ ЗАПИСІВ

УРОК 2. ПОРІВНЮЄМО ЧИСЛА. СПОСОБИ ПОРІВНЯННЯ ЗА МІСЦЕМ У НАТУРАЛЬНОМУ РЯДІ, ПОРОЗРЯДНЕ ПОРІВНЯННЯ

Мета: удосконалювати вміння порівнювати числа; уточнити способи порівняння чисел за місцем розташування у натуральному ряді; удосконалювати вміння порозрядно порівнювати числа; розвивати логічне мислення; поповнювати словниковий запас учнів; стимулювати інтерес до вивчення математики.

Обладнання: картки для групової роботи, ілюстративний та роздавальний матеріал.

Тип уроку: комбінований урок.

Освітні галузі: математична.

Хід уроку

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА

1. Організація класу

Всі почули ви дзвінок,
Він покликав на урок.
Кожен з вас приготувався,
На перерві постарався.
Зараз сядуть лиш дівчата,
А за ними і хлоп'ята.

2. Перевірка домашнього завдання

— Прочитайте усі можливі варіанти двоцифрових чисел, утворені з цифр 3, 6, 8. Дайте характеристику числам за алгоритмом (с. 4).

3. Математична розминка

- Скільки рукавичок є у хлопчика?
- Скільки пальців показує дівчинка?
- Яке число між числами 1 і 3?
- Який склад має цифра 2?
- До якої групи чисел належить число 2?

4. Розвиваємо увагу. Гра «Будь уважний!»

- Скільки вушок у зайців? (Два.)
- Скільки крил у горобців? (Два.)
- Скільки ніг у гусака? (Дві.)
- Скільки вух у борсука? (Два.)
- Скільки рук у Попелюшки? (Дві.)
- Скільки п'ятачків у Хрюшки? (Один.)

5. Каліграфічна хвилинка. Написання цифри 2

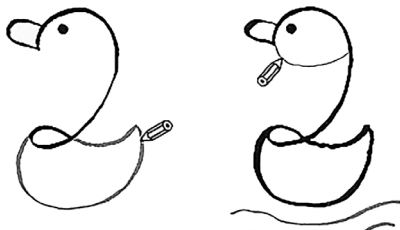
— Напишіть у зошиті цифру 2. Ведемо її зліва направо півовал, похила лінія вниз справа наліво до середини нижньої сторони клітинки, крива горизонтальна лінія праворуч.

6. Магічне перетворення цифри 2

Пливе лебідь у ставку,
Вигнув шию він тонку,

Хвостик вгору трошечки підняв,
Цифру два нам показав.

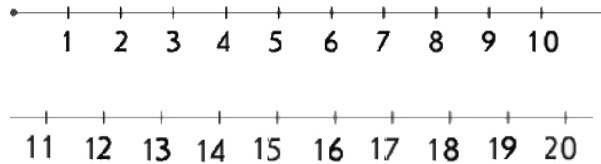
- Намалюйте з цифри 2 лебедя.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Актуалізація знань. Вправа «Промінець» (на основі підручника, с. 5, № 2)

— Розгляньте промінці. Які числа є натуральними на першому промінчику? Як називаються числа на другому промінчику? На скільки кожне наступне число більше за попереднє? На скільки попереднє менше від наступного?

— Чим відрізняються числа 1 та 11? Що в записях спільного? (1 та 11 — обидва числа записані за допомогою цифри 1. Для запису першого числа використано одну цифру, для запису другого — дві. Перше число — одноцифрове, друге — двоцифрове. У першому числі цифра 1 означає одиниці; у другому — цифра на першому місці праворуч означає одиниці; на другому місці — десятки.) Спробуйте утворити схожі пари чисел. (2 і 22, 3 і 33 і т. ін.)

— Чим відрізняються числа 1 та 10, 1 та 100? (У першому числі 1 означає одиниці, в другому — десятки.)

2. Актуалізація знання послідовності чисел першої сотні й десятикового складу двоцифрових чисел (с. 5, № 3 та форзаці підручника)

— Користуючись промінчиком, назвіть числа другого десятка.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	12	13	14	15	16	17	18	19
21	22	23	24	25	26	27	28	29
31	32	33	34	35	36	37	38	39
41	42	43	44	45	46	47	48	49
51	52	53	54	55	56	57	58	59
61	62	63	64	65	66	67	68	69
71	72	73	74	75	76	77	78	79
81	82	83	84	85	86	87	88	89
91	92	93	94	95	96	97	98	99

— Розгляньте таблицю «Сотня» на форзаці підручника. Назвіть числа 4-го десятка. (31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40.) Яким числом закінчується цей десяток? (40.) З якого числа він починається? (31.) На скільки кожне наступне число більше попереднього? (На 1.) На скільки попереднє менше? (На 1.) На скільки наступне число більше попереднього? (На 1.) На скільки попереднє число менше від наступного? (На 1.) Назвіть усі числа, що містять по 7 одиниць. (7, 17, 27, 37, 47, 57, 67, 77, 87, 97.) Чим вони відрізняються? (Десятками.) На скільки наступне число більше попереднього? (На 10.) На скільки попереднє число менше від наступного? (На 10.) Назвіть сусідів чисел: 86, 59, 21. (Сусіди числа 86: наступне число 87, попереднє 85.) Назвіть число, що передує числу 66. Назвіть наступне за числом 89 число. Назвіть числа, що більші за 37, але менші ніж 47. (Це числа 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46. Ці числа стоять у натуральному ряді праворуч від числа 37 — попереду числа 37, але ліворуч від числа 47 — позаду від числа 47.)

3. Закріплення вмінь працювати з двоцифровими числами у межах 100 (с. 5, № 4).

— Прочитайте числа: 44, 45, 54, 55. Скільки чисел записано? Скільки різних цифр використано для запису кожного числа? Визначте десятиковий склад цих чисел.

Фізкультхвилинка

Буратіно потягнувся,
Раз нагнувся, два нагнувся.
Руки в сторони розвів,

Мабуть, ключик загубив.
А щоб ключик відшукати,
Треба нам навшпиньки стати.

4. Закріплення вмінь порівнювати числа

1) Повторення знань про рівності та нерівності.

— Саджаючи квіти, Попелюшка знайшла 3 яблука і 3 абрикоси. Чому запис $3 = 3$ називають рівністю?

Якщо просто порівняймо
Два числа, одне з другим,
І побачимо, що вони
За значенням рівні,—
Ставимо, так заведено,
Між ними знак «дорівнює».
Цей знак, запам'ятай,
Виглядає як дві риски.
У нього така слава:
Зліва стільки, скільки справа.

— Також Попелюшка знайшла 5 слив і 3 груші. Чого більше знайшла Попелюшка? Прочитайте цей вираз. Головна умова: читаємо зліва направо.

Як нам бути, коли число
Більше нібито на зло?
Як же це показати,
Щоб кожен зміг запам'ятати?
Ось для цього, друзі,
«Більше» знак малюю я.
Він від більшого числа
Відлітає, як стріла.

— Попелюшка поклала у ліву кишеню 2 яблука, а в праву — 3 груші. Чи більше фруктів поклала Попелюшка у ліву кишеню? Прочитайте вираз.

— Знак «менше» гостричком спрямований на те число, що менше!

2) Порівняйте кількість точок і числа. Поставте відповідний знак.

$= \neq$		
•		2
•		3
• •		4
• •		4

$= < >$		
• • •		5
• •		3
• • •		6
•		1

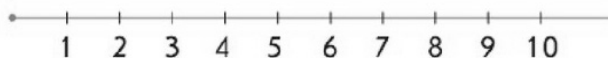
3) Віршоване завдання на порівняння чисел.

- Сів один папуга на гілочку.
Зараз він заграє в сопілочку.
А праворуч — двоє на гілці.
В кожного з папуг — по сопілці.
Хто з музик гучніше заграє —
Зліва чи праворуч, хто знає? ($2 > 1$.)
- На подвір'ї Галя й Віра
Квіти поливали,
А Юрко та Петрик
Грались у м'яча.
Горобці на гілці
Думали-гадали,
Кого було більше —
Хлопців чи дівчат? (Порівну, $2 = 2$.)

— Як ви дізналися, що хлопців і дівчат було порівну? (Галя й Віра — дві дівчинки, Юрко й Петрик — двоє хлопців, $2 = 2$.)

4) Вправа «Промінець».

— На числовому промені обведіть у синій кружечок числа, менші за 6, та у червоний кружечок числа, більші за 6.

5) Порівняння чисел.

Пояснення вчителя

— Зараз ми пригадаємо, як порівнюють двоцифрові числа на прикладі двох чисел 18 і 81. Порівняння починають з розрядних десятків: у числі 18 один десяток; у числі 81 — вісім десятків. Отже, $1 < 8$, тоді $18 < 81$.

— Порівнюємо числа 12 і 19. Міркуємо так: число 12 стоїть у натуральному ряді попереду від числа 19, тому 12 менше за 19. Інший спосіб міркування: у числі 12 і 19 однакові десятки, тоді розглядаємо одиниці — число 2 менше за число 9 ($2 < 9$), отже, $12 < 19$.

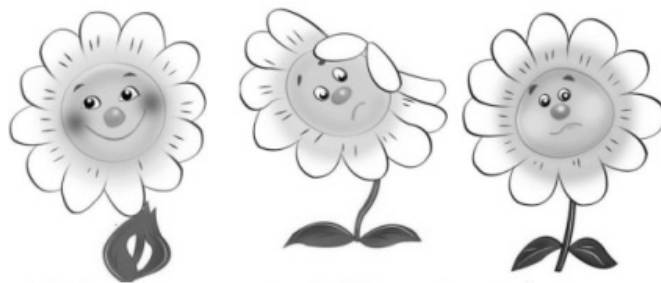
— Порівнюємо числа 7 і 18. Міркуємо так: у числі 18 є десятки, тому воно більше.

Робота за підручником (с. 5, № 5)

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

1. Пояснення домашнього завдання (с. 5, № 5)

2. Підсумок уроку. Рефлексія

— Оберіть квітку, що відповідає вашій активності на уроці, вашій старанності та уважності.

На своїй ромашці домалюйте ротик.

- Посмішка — сподобався урок і я все зрозумів.
- Куточки ротика вниз — не сподобався урок, було дуже складно.
- Прямая лінія — не визначився, почувався невпевнено.

ДЛЯ ВЛАСНИХ ЗАПИСІВ

УРОК 3. ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ЧИСЛА НА ОСНОВІ НУМЕРАЦІЇ. РОБОТА З ТАБЛИЦЕЮ «СОТНЯ»

Мета: узагальнити й систематизувати знання нумерації чисел першої сотні; повторити випадки додавання й віднімання, що ґрунтуються на нумерації чисел; удосконалювати обчислювальні навички; розвивати логічне мислення; поповнювати словниковий запас учнів; стимулювати інтерес до вивчення математики; виховувати працелюбність.

Обладнання: ілюстративний та роздавальний матеріал, конструктор LEGO.

Тип уроку: комбінований урок.

Форма проведення: урок-казка.

Освітні галузі: математична, мовно-літературна.

Хід уроку

І. ВСТУПНА ЧАСТИНА

1. Організація класу

2. Перевірка домашнього завдання (с. 5, № 5)

— Поясніть, як порівнювали числа.

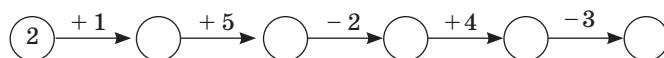
3. Мотивація навчальної діяльності

— Сьогодні у нас незвичайний урок! До нас у гості поспішає казка. Але ця казка не звична, а математична. З ким саме ми поринемо в урок-казку, ви скажете, відгадавши загадку.

- Працювала я у хатці,
Танцювала у палаці.
Є така у мене звичка —
Десять губити черевички. (Попелюшка.)

4. Розвиток обчислювальних навичок. Усні обчислення

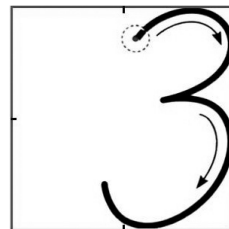
— Допоможіть Попелюшці помити посуд.

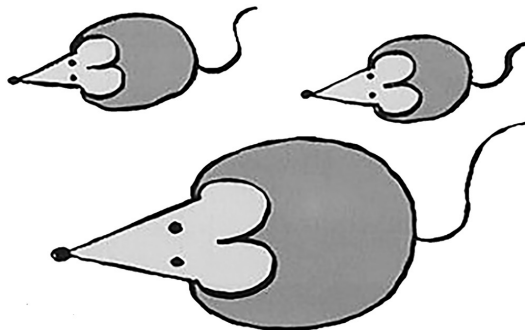
5. Каліграфічна хвилинка. Написання цифри 3

— Попелюшка перемила весь посуд, тепер допоможемо їй посадити 3 троянди. Напишімо в зошиті цифру 3. Але спершу пригадайте, як правильно пишеться ця цифра.

— Цифра 3 складається з верхнього і нижнього малих овалів. Починаємо писати цифру трохи вище за центр клітинки (приблизно у тій самій частині клітинки, що і цифру 2). Початок написання першого елемента цифри 3 дуже схожий на перший елемент цифри 2. Верхній півовал доводимо майже до центра і, не відриваючи руки від паперу, пишемо нижній півовал. Нижній півовал трохи більший за верхній.

6. Магічне перетворення цифри 3. Малюємо мишку

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Актуалізація знання послідовності чисел першої сотні та прийому додавання й віднімання числа 1 (с. 6, № 2)

— Допоможемо Попелюшці з таблицею чисел «Сотня» (форзац підручника). Назвіть числа 3-го десятка, 8-го десятка. Назвіть числа, що містять 5 десятків. Назвіть числа, які містять 5 одиниць. Як одержати наступне число? (Додати 1.) На скільки кожне попереднє число менше, ніж наступне? (На 1.) Як отримати попереднє число? (Відняти 1.)

2. Узагальнення і систематизація прийомів додавання й віднімання на підставі нумерації чисел

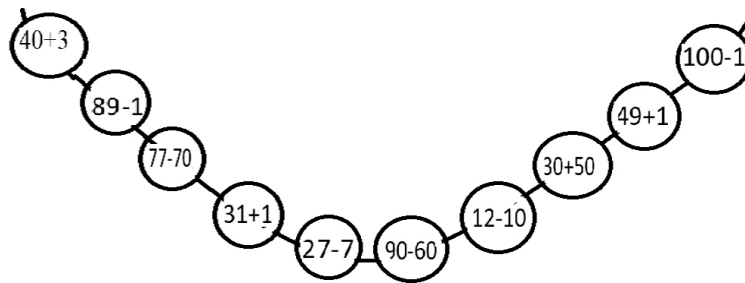
1) Дослідження (с. 6, № 3).

— Мачуха дала завдання Попелюшці розподілити приклади на декілька груп за способом обчислення.

— Як слід міркувати під час обчислень? Поясніть Попелюшці.

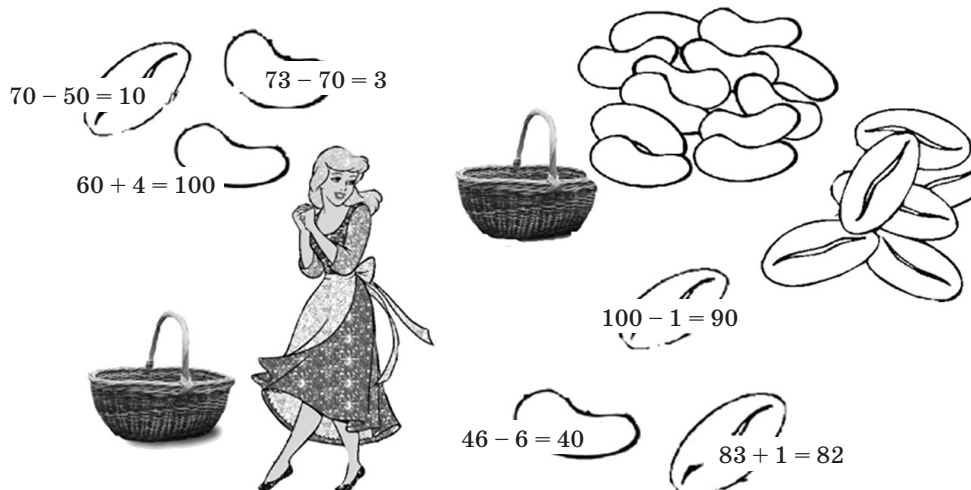
2) Розв'язування прикладів.

— Якось король улаштував бал і запросив на нього всіх знатних людей королівства. На бал зібралися мачуха зі своїми доньками. Попелюшка всю ніч шила їм сукні. Та раптом... Краплинки-намитинки, якими дівчинка прикрашала сукні, покотилися і загубилися. Допоможіть, малята, їх зібрати та на ниточку тоненьку нанизати. Розв'яжіть приклади та поясніть, як ви додавали і віднімали.

3. Розвиток уваги. Вправа «Знайди помилку» (на основі підручника, с. 6, № 4)

— Нарешті настав довгоочікуваний день. Мачуха сказала Попелюшці, що вона зможе поїхати на бал, якщо перебере рис і квасолію. Але, щоб це зробити правильно, слід виправити помилки.

Фізкультхвилинка

Рухи під пісню «Добрий жук» з кінофільму про Попелюшку (<https://youtu.be/gaIgS-YyrMI>)

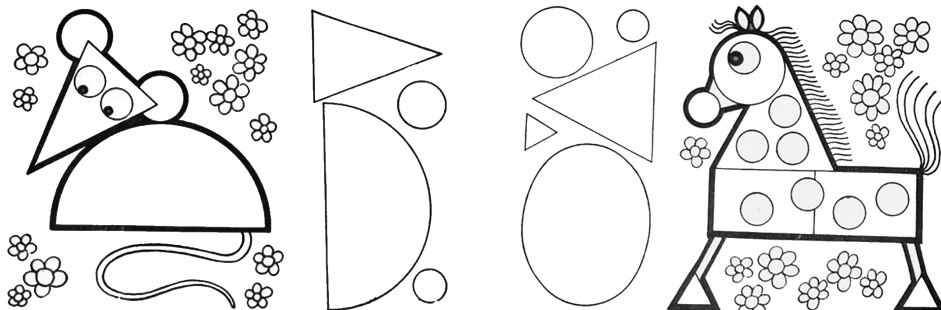
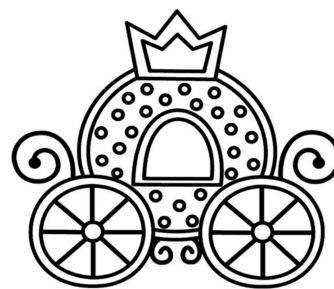
4. Опрацювання геометричного матеріалу

— Попелюшка виконала всі завдання, сіла і заплакала. Раптом з'явилася фея — її хрещена мати. Вона перетворила гарбуз на чудову карету. Ось яку!

— З яких геометричних фігур складено карету?

— Фея перетворила мишей на коней, щура — на кучера, шістьох ящірок — на лакеїв, а стару сукню Попелюшки — на нову, розкішну, розшити сріблом і золотом.

— З яких геометричних фігур складаються миші та коні? Назвіть їх.

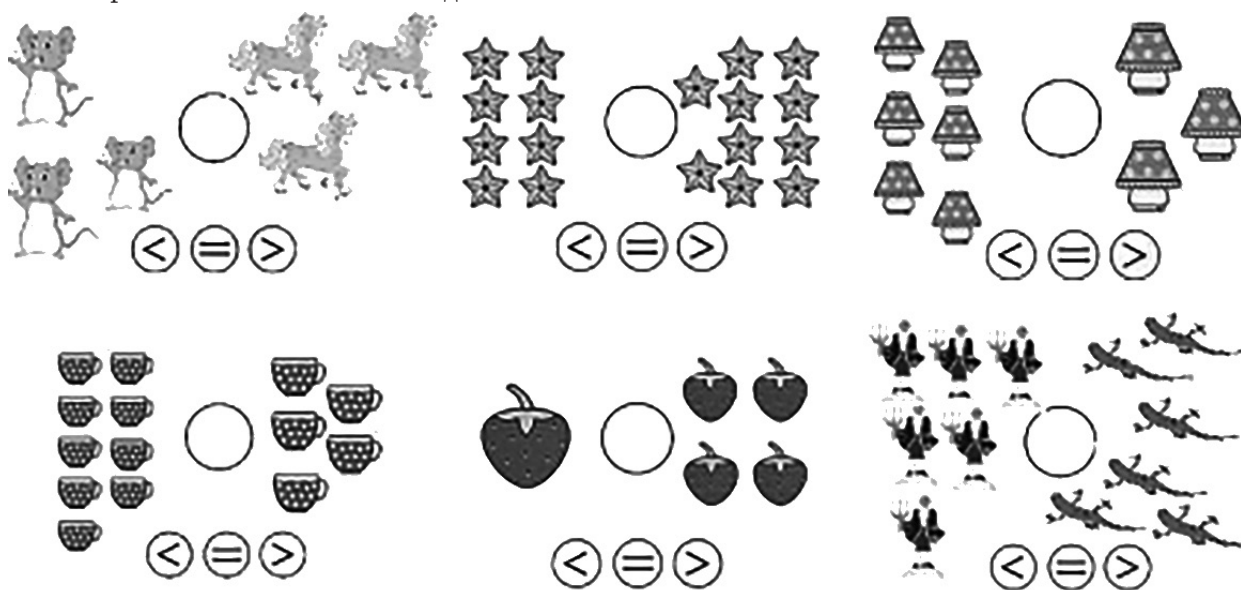

— Скільки потрібно мишей, щоб запрягти в карету 3 пари коней? Скільки потрібно ящірок, аби лакеїв стало 6?

5. Удосконалення вмінь порівнювати. Робота з картками та конструктором LEGO

1) Порівняння.

— Порівняйте. Поставте необхідний знак.

2) Порівняння. Робота з конструктором LEGO.

— Удосконалимо наші знання та виконаємо № 5 на с. 6 за допомогою конструктора LEGO.

Шифр

Більше >	Дорівнює =	Менше <
червоний	оранжевий	жовтий

6. Формування вмінь працювати з годинником

— Тільки-но дівчинка сіла в карету, аж тут фея промовила, що рівно опівночі усі чари зникнуть. Яким числом позначається опівночі? (12.) Попелюшка прибула на бал о 9 годині вечора. Скільки часу у неї залишиться пробути на балу?

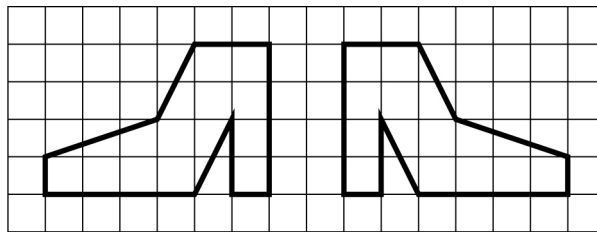
7. Розвиток логічного мислення

— Поки Попелюшка їхала, вона складала двоцифрові числа за допомогою поданих цифр. Запиши їх у зошит.

8. Графічний диктант

— Усі гості були в захваті від прекрасної незнайомки. Раптом Попелюшка почула бій курантів. Вона вибігла на вулицю, гублячи черевичок. Щоб швидше принц зміг її знайти, намалюймо один черевичок, а другий намалюймо у дзеркальному відображенні.

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

1. Пояснення домашнього завдання (с. 6, № 5)

2. Підсумок уроку. Рефлексія

— Що ж, любі дітки, наша подорож наблизилася до завершення. Згадаймо, що саме ми робили на уроці, що найбільше сподобалося, запам'яталося, чого навчилися.

— Які риси характеру допомогли Попелюшці виконати всі завдання? (*Наполегливість, працелюбність.*)

Метод «Мікрофон»

- Сьогодні я дізнався(лася)...
- Я виконував(ла) завдання...
- Я відчув(ла), що...
- Тепер я зможу...
- Було цікаво...
- Було складно...
- Мені захотілося...

— Сьогодні ви дуже багато і гарно попрацювали. Наша гостя вирішила подарувати вам на згадку про себе кришталеві черевички.

(*Кожен учень отримує малюнок із зображенням кришталевого черевичка.*)

ДЛЯ ВЛАСНИХ ЗАПИСІВ
